

Test historycznoliteracki: epoki

od antyku do literatury po 1945 roku — utwory, twórcy, pojęcia, daty, filozofia

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 23 pkt

Czas: 45 min

14 zadań · 23 punkty · 45 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Z której epoki pochodzi utwór: „Lament świętokrzyski”?

- A. renesans B. pozytywizm **C. średniowiecze** D. oświecenie

Odpowiedź: C**Rozwiązanie:** „Lament świętokrzyski” — średniowiecze.

Błędne odpowiedzi: pozostałe epoki mają innych twórców i inne dzieła.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Z której epoki pochodzi utwór: „Kordian” Juliusza Słowackiego?

- A. pozytywizm **B. romantyzm**
C. oświecenie D. dwudziestolecie międzywojenne

Odpowiedź: B**Rozwiązanie:** „Kordian” Juliusza Słowackiego — romantyzm.

Błędne odpowiedzi: pozostałe epoki mają innych twórców i inne dzieła.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

W której epoce tworzył(a) Stanisław Wyspiański?

- A. literatura po 1945 roku **B. Młoda Polska**
C. oświecenie D. literatura wojny i okupacji

Odpowiedź: B**Rozwiązanie:** Stanisław Wyspiański — Młoda Polska.

Błędne odpowiedzi: pozostałe epoki są wcześniejsze lub późniejsze.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 4. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Którą epokę charakteryzują pojęcia: awangarda, katastrofizm, grupa Skamander?

- A. dwudziestolecie międzywojenne** B. romantyzm
C. średniowiecze D. literatura po 1945 roku

Odpowiedź: A**Rozwiązanie:** awangarda, katastrofizm, grupa Skamander — dwudziestolecie międzywojenne.

Błędne odpowiedzi: pozostałe epoki mają inne hasła i prądy.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Którą epokę charakteryzują pojęcia: pokolenie Kolumbów, poezja walki i zagłady?

- A. barok
B. pozytywizm
C. Młoda Polska
D. literatura wojny i okupacji

Odpowiedź: D

Rozwiązanie: pokolenie Kolumbów, poezja walki i zagłady — literatura wojny i okupacji.

Błędne odpowiedzi: pozostałe epoki mają inne hasła i prądy.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Co rozpoczyna lub kończy data: 476 r. — upadek cesarstwa zachodniorzymskiego?

- A. początek oświecenia w Polsce
B. początek romantyzmu w Polsce
C. umowny koniec antyku
D. początek literatury wojny i okupacji

Odpowiedź: C

Rozwiązanie: 476 r. — upadek cesarstwa zachodniorzymskiego — umowny koniec antyku.

Błędne odpowiedzi: pozostałe daty graniczne dotyczą innych epok.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Z którą epoką wiąże się przede wszystkim: stoicyzm i epikureizm?

- A. oświecenie
B. barok
C. antyk
D. literatura wojny i okupacji

Odpowiedź: C

Rozwiązanie: stoicyzm i epikureizm — antyk.

Błędne odpowiedzi: pozostałe epoki inspirowały inne kierunki filozoficzne.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Który utwór **nie** pochodzi z epoki: średniowiecze?

- A. „Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią”
B. „Pieśń o Rolandzie”
C. „Sonety krymskie”
D. „Bogurodzica”

Odpowiedź: C

Rozwiązanie: „Sonety krymskie” pochodzi z epoki: romantyzm; pozostałe utwory to dzieła epoki: średniowiecze.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi to utwory z tej epoki.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Ułóż epoki w kolejności chronologicznej. Wpisz litery.

1. A — antyk, B — pozytywizm, C — średniowiecze, D — literatura wojny i okupacji:
- _____

Odpowiedź: 1. ACBD

Rozwiązanie: Kolejność epok: antyk → średniowiecze → renesans → barok → oświecenie → romantyzm → pozytywizm → Młoda Polska → dwudziestolecie międzywojenne → literatura wojny i okupacji → literatura po 1945 roku.

Punktacja:

1. **1 pkt** — poprawna kolejność wszystkich czterech epok

Wpisz epokę, z której pochodzi utwór.

1. „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej — _____
2. „Dziady” cz. III — _____
3. „Ferdynand” Witolda Gombrowicza — _____

Odpowiedź: 1. pozytywizm; 2. romantyzm; 3. dwudziestolecie międzywojenne

Rozwiązanie: Przyporządkuj utwór do epoki na podstawie autora i tematyki.

Punktacja:

1. **1 pkt** — utwór 1
2. **1 pkt** — utwór 2
3. **1 pkt** — utwór 3

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. Barok ceni prostotę, harmonię i umiar. — **P / F**
2. Oświecenie stawiało rozum na pierwszym miejscu. — **P / F**
3. Teatr absurdu rozwinął się w XVI wieku. — **P / F**
4. W średniowieczu popularne były wzorce osobowe: rycerza, świętego i władcy. — **P / F**

Odpowiedź: 1. F; 2. P; 3. F; 4. P

Rozwiązanie: Sprawdź, czy pojęcie lub hasło pasuje do wskazanej epoki.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Wyjaśnij krótko pojęcie.

1. carpe diem — _____
2. mesjanizm — _____
3. vanitas — _____

Odpowiedź: 1. chwytaj dzień — korzystaj z chwili; 2. przekonanie, że naród polski cierpi za inne narody jak Mesjasz; 3. marność, przemijanie wszystkiego, co ziemskie

Rozwiązanie: 1 pkt za każde poprawne wyjaśnienie znaczenia pojęcia.

Punktacja:

1. **1 pkt** — „carpe diem”
2. **1 pkt** — „mesjanizm”
3. **1 pkt** — „vanitas”

Wykaż, że utwór „Dziady” cz. III jest typowy dla epoki: **romantyzm**. Podaj dwie cechy.

Odpowiedź: np. mesjanizm (Widzenie księdza Piotra), prometeizm i bunt jednostki (Wielka Improwizacja), fantastyka i świat duchów, synkretyzm i luźna kompozycja dramatu romantycznego, temat narodowowyzwoleńczy.

Rozwiązanie: Uznaj każdą trafną cechę epoki widoczną w utworze. Cechy muszą być różne i odniesione do utworu.

Punktacja:

1. **1 pkt** — pierwsza cecha epoki w utworze
2. **1 pkt** — druga cecha epoki w utworze

Porównaj krótko **obraz człowieka w średniowieczu i w renesansie**. Wskaż jedną różnicę i odwołaj się do przykładów.

Odpowiedź: np. Średniowiecze — teocentryzm: człowiek jest istotą grzeszną, życie doczesne to przygotowanie do zbawienia (asceza, „Rozmowa Mistrza Polikarpa...”). Renesans — antropocentryzm: człowiek jest w centrum zainteresowania, ceni się rozum, umiar i radość życia (pieśni Kochanowskiego).

Rozwiązanie: 1 pkt — trafna różnica; 1 pkt — przykład (utwór, hasło, postać) dla każdej z dwóch epok.

Punktacja:

1. **1 pkt** — trafnie wskazana różnica
2. **1 pkt** — przykłady dla obu epok

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (23 pkt)

23–21 pkt: bardzo dobry · 20–18 pkt: dobry · 17–13 pkt: dostateczny · 12–10 pkt: dopuszczający · 9–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.